

L'Acadèmia no corre pressa

L'Acadèmia Valenciana de la Llengua (AVL) no és una prioritat per a ningú, encara que de vegades sembla el contrari. Es cert que Zaplana pot accelerar el procés demà mateix, si vol i si li interessa. Però és un fet que el PP ja no té la pressa que tenia a l'octubre, quan el president Zaplana començà a pressionar el PSPV-PSOE per arribar a una entesa. També ho és que el PSPV no vol acceptar res que no puga tenir el vist-i-plau de la Universitat; que el Bloc només s'hi sumarà si els filòlegs donen la seua benedicció; i que els altres actors implicats –des de l'Institut Interuniversitari de Filologia Valenciana de la mateixa Universitat fins a l'Institut d'Estudis Catalans, Esquerra Unida o les entitats defensores de la llengua– preferirien que l'Acadèmia no es fera mai.

Segons la Llei de creació de l'AVL, aquesta institució ha de tenir 21 membres, els quals han de “ser experts en valencià amb una acreditada competència científica i acadèmica o destacades personalitats de les lletres o de l'ensenyament en matèria lingüística o una producció reconeguda en el camp del valencià o la cultura valenciana”. Els acadèmics que s'elegeixen ara ho seran durant un període de quinze anys i entre les seues competències hi haurà la de “determinar la normativa oficial del valencià en tots els seus aspectes”, “emetre i difondre informes o dictàmens i realitzar estudis sobre la normativa i l'onomàstica oficial valenciana” o “vetllar per l'ús normal del valencià i defensar la seua denominació i entitat”.

La negociació. El pacte entre el PP i el PSPV és, en principi, que els socialistes nomenaran nou acadèmics i el PP, dotze. Quatre dels candidats populars, però, seran acadèmics amb “competèn-

El president de la Generalitat Valenciana, Eduardo Zaplana, amb el rector de la Universitat de València, Pedro Ruiz. Zaplana proposa noms de “secessionistes” que no agraden als filòlegs.

cia acreditada”, de forma que un total de tretze serien filòlegs. Els altres vuit han de ser, doncs, personalitats destacades o tindre producció reconeguda. Aquí, però, els populars volen introduir defensors del secessionisme lingüístic. Concretament, fa dos anys, el PP proposava sis persones que la Universitat no podia assumir de cap manera. Però abans del passat estiu, quan el PP feia les seues propostes als mitjancers nomenats per l'anterior executiva del PSPV, el nombre d’“inassumibles” s'havia reduït sensiblement.

Des del passat 23 de setembre, quan el PSPV va elegir com a nou secretari general Joan Ignasi Pla, és aquest nou líder dels socialistes valencians el qui porta les regnes de les negociacions sobre l'Acadèmia amb Zaplana i el PP. Tot i tenir majoria absoluta a les Corts Valencianes, el PP necessita arribar a un acord amb els socialistes perquè els membres

de l'Acadèmia s'han d'aprovar amb el suport de dos terços de la Cambra.

Tan bon punt va erigir-se en cap visible del PSPV, Pla va rebre pressions del president de la Generalitat Valenciana per agilitar la negociació dels membres de l'Acadèmia. Zaplana, fins i tot, el va amenaçar de modificar la llei de creació de l'AVL i de constituir-la sense la necessitat de cap acord amb els socialistes.

Ara les aigües baixen més calmades. La duració de les negociacions ha donat temps per reaccionar als sectors secessionistes i, després de tres mesos, han iniciat el contraatac: el *Diario de Valencia* i *Valencia Te Ve* –els mitjans de l'exdirectora de *Las Provincias*, María Consuelo Reyna–, la Real Academia de Cultura Valenciana (RACV) –formada íntegrament per secessionistes– i la resta d'opïnadors anticientífics vaticinen una “acadèmia catalanista” i posen el crit al cel. Com a conseqüència, Zaplana pre-

fereix deixar que el tema es refreda novament. Al líder popular li interessa un acord que pugua presentar com una victòria seua. En cas contrari, preferirà no remenar-lo fins ben entrat el 2001. Cal tenir en compte que Zaplana no té, com tenia la passada legislatura, la pressió d'Unió Valenciana, partit que es va en-sorrir en les últimes eleccions autonòmiques –va perdre la representació parlamentària– i que no aixeca el cap.

Per al PSPV, la constitució de l'Acadèmia tampoc no és una prioritat, si això no va acompanyat d'un desenvolupament de la llei d'ús del valencià i una promoció d'aquesta llengua en diversos àmbits de la societat, segons expliquen fonts properes al secretari general del PSPV. L'Acadèmia va ser prioritària quan el *Diari Oficial de la Generalitat Valenciana* es feia en un valencià anti-normatiu i el poder d'Unió Valenciana amenaçava d'estendre aquesta malaltia a altres àmbits. Però ara el PSPV no vol acceptar cap oferta que la Universitat no pugua assumir i això bloqueja totes les ofertes dels populars, que també volen accontentar l'electorat secessionista amb alguns noms significatius d'aquest món. Segons el diari *Levante-EMV*, els últims que proposà el PP per fer aquesta funció són Artur Auhir i Alfons Vila, membres de la RACV que lidera Xavier Casp.

Acadèmics polítics. Les últimes declaracions del líder del PSPV indiquen que aquest partit ha assumit la voluntat del PP d'incloure representants "polítics" a més de persones vinculades únicament a la Universitat o a la cultura. Concretament, en una entrevista publicada a *EL TEMPS* (vegeu núm. 860), Pla defensava que "les concessions (que fa el PSPV en la composició de l'Acadèmia) bàsicament estan vinculades a la idea que l'Acadèmia reflectesca en el seu conjunt una despolitització, però que al mateix temps la política no quede al marge de la mateixa Acadèmia perquè la política és la que dona peu al consens". Algunes fonts indiquen que el PSPV intentaria convertir en acadèmics el responsable de cultura del partit, Josep Palomero, o l'ex-director general de Política Lingüística, Jesús Huguet.

De retruc, això significa acceptar que el PP incloga algun representant purament polític. Diversos mitjans, després de descartar el nom de l'actual conseller de Cultura, Manuel Tarancón, citen, entre d'altres, el diputat del PP Joaquín Calomarde –antic defensor d'un pacte per la llengua.

Les diferències entre un partit i l'altre, doncs, es redueixen a aquells noms que la Universitat no acceptaria per secessionistes i que el PSPV, en conseqüència, tampoc no vol acceptar.

Aquestes diferències poden ser suficients per desaccelerar les converses i que la qüestió de l'Acadèmia quede pendent durant mesos. A més, com que el tema és important, Eduardo Zaplana pot revifar-lo sempre que li convinga desviar l'atenció d'altres qüestions més incòmodes.

Una altra possibilitat, però, és que el president de la Generalitat decidisca accelerar el procés: en aquest cas, Zaplana pot cedir a les condicions mínimes que exigeix el PSPV o utilitzar la base –que ja ha fet servir sense resultats definitius– d'amenaçar amb la modificació de la llei de creació de l'AVL, per a poder aprovar-la amb majoria simple.

El pitjor escenari seria que duga a terme la seua amenaça, perquè el PP, amb majoria absoluta a les Corts Valencianes, podria fer veure que ha fet concessions als socialistes, a la Universitat i als secessionistes, però, en realitat, crearia un monstre totalment polititzat, de dubtosa funcionalitat i nul crèdit, que no resoldria res, sinó que complicaria significativament la situació de la llengua. Al capdavant, la Generalitat Valenciana donarà a la nova institució la competència de "determinar i elaborar, en el seu cas, la normativa lingüística de l'idioma valencià".

Alex Milian

REFLEXIONS GENS ACADÈMIQUES

Francesc Esteve

Quan escric aquestes ratlles, l'Acadèmia Valenciana de la Llengua es troba tan sotmesa als interessos partidistes i de *tempo* polític d'Eduardo Zaplana i de Joan Ignasi Pla que tant pot acabar en un bateig esbombat a la premsa "amb gran alegria dels seus padrins i papàs" com pot continuar indefinidament als llimbs. Per tant, m'abstindré de fer comentaris d'actualitat i em centraré en els d'utilitat, que, per cert, són els més fecunds per entendre la paternitat i la gràvida

situació a què ens ha abocat aquest *engendrament* del politiqueig que anomenen Acadèmia.

Deixem-ho clar des del principi: l'AVL ha estat un instrument de Zaplana que li ha donat un immillorable rendiment. De fet, hi ha trobat la pedra filosofal per abordar l'espinosíssima qüestió de la llengua amb els màxims rèdits i els mínims costos. En el seu estil més pur "dels grans projectes" –així es diu una de les seues oficines emblemàtiques–,

Zaplana ha intentat vendre la futura i mirífica AVL com la seua magna consecució social: aquella que ha de fer que els valencians superen un enfrontament acarnissat que ja fa un quart de segle que dura.

L'habilitat de Zaplana ha consistit, d'un costat, a reduir la qüestió de la llengua a una mera dissensió normativa que l'Acadèmia ens resoldria, d'una plomada i per sempre, amb els dictats sobre ortografia o gramàtica. La maniobra